

Izhaja vsakih štirinajst dni vsak drugi torek in stane po pošti ali na dom pošiljan za celo leto

80 kr.

Za tuje drž. več poštni stroški.

„Soča“

z „Gosp. Listom“ in „Primorcem“ stane na leto 5 gld. 20 kr.

PRIMOREC

Oglasi se plačujejo za trisopno petit-vrstlo: enkrat 8, dvakrat 7 in trikrat 6 kr., večkrat po pogodbi. Vsa plačila vrše se naprej.

Posamične številke po 3 kr.

Uredništvo in upravnništvo je v Gosposki ulici št. 9.

Rokopisi se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik Drag. Strucelj. — Tiska in zalaga „Gor. tiskarna“ A. Gabršček (odgovoren Jos. Krmpotič).

Volilci!

Volilni shod, ki se se je vršil na povabilo društva «Sloga» v Gorici dne 22. februarja za veliko posestvo postavil je soglasno z vsemi glasovi navzočih volilcev kandidata za državni zbor, in sicer

za veliko posestvo, ki voli 22. marca

Alfred grof Coronini-Cronberg,

posestnik v Gorici.

Na volilcih je zdaj ležeče, da se prav gotovo udeležijo volitev ter da vsi brez izjeme oddajo svoj glas navedenemu kandidatu.

Nikogar naj ne moti to, da je Alfred grof Coronini že izvoljen v kmečki skupini. — Pri volitvi v kmečkih občinah se je zagotovil mandat grofu; pri volitvi v velikem posestvu se zagotovi mandat Slovincem po grofu. — Pri prvi volitvi je šlo za to, da si moža ohranimo; pri drugi pa za to, da si po tem možu, katerega vsak Slovenec visoko čišla, mandat obvarujemo. — Kar bo treba potem storiti, oznaniti se volilcem za časa, ter se volilci povabijo, da si določijo tretjega kandidata.

Za zdaj naj velja geslo: vsi na volišču, vsi za postavljenega kandidata!

V Gorici, 25. febr. 1897.

Društvo „Sloga“.

Volilci veleposestniki! Na Vas so obrnene oči vseh zavednih rodoljubov na Goriškem. Od Vas pričakujemo zmage v prvi skupini, ki bo volila v ponedeljek 22. t. m. V Vaših rokah je zmaga in zmagate prav gotovo, ako se vsi udeležite volitve osebno ali s pooblastilom in ako ostanete vsi zvesti svojemu dosedanjemu zastopniku, grofu Alfredu Coroniniju. Naj Vas ne moti to, da je v imeniku par neslovenskih imen več kot slovenskih. Ta imena ne bodo odločevala, odločevali boste Vi. Posnemajte lep zgled slovenskih volilcev v peti skupini, ki so vsi prišli na volišču in vsi volili v «Sloginem» smislu, isvzemši par demokratov, ki so pa prej očitno izjavili, da ne bodo z narodom, ki — jih je rodil. — Ostanite zvesti svojemu rodu, pridite vsi, volite vsi, volite Alfreda grofa Coroninija. — Pridite oddaljeni že prejšnji večer, in bližnji v ponedeljek zgodaj, da boste vsi navzoči že takrat, ko se bo komisija volila. — Volilci veleposestniki! Od Vas je odvisno, kako se bo sodilo na Du-

naju o naši deželi: ali da je po večini slovenska, kakor je res, ali da je italijanska, kakor ni res. — Od Vas je odvisno: ali bomo imeli Slovenci na Dunaju tri zastopnike, kakor tirja pravica, ali le dva, kar bi bilo krivično. — Potegnite se za svojo pravico, za svojo čast. — Izdajice naj ne bo med Vami! nemarneža naj ne bo v Vaši sredi!

Prva zmaga.

Dne 10. t. m. se je vršila na Goriškem volitev enega državnega poslanca nove pete kurije, prvič po oživotvorenju te volilne skupine. Volilo se je v Bolcu, v Tolminu, v Cerknem, v Gorici, v Gradišču in v Sežani. Natančen izkaz o uspehu prinašamo na drugem mestu.

Z izdatno večino glasov je bil izvoljen veleč. g. dr. Anton Gregorčič, kandidat polit. društva «Sloga», voditelj slovenskega naroda na Goriškem.

Da je zmagal slovenski kandidat, to je pač naravno, saj imamo Slovenci dvetretjinsko večino v deželi in torej v enakem razmerju večino volilnih mož. Ali je torej opravičen povod, da bi slavili to zmago še na izreden način, s posebnim člankom na prvem mestu?

In vendar!

Dà, dovolj je razlogov, da se veselimo zmage, izbojevane v sedanjih odnošajih in proti tolikim sovražnikom in spletkarstvom.

Prvi poslanec, ki je bil izvoljen v tej deželi, je naš. To nas osrčuje v pravični borbi, da si priborimo poleg drugega tudi tretjega — v veleposestvu 22. t. m. Začetek je dober, in to je že pol zagotovila ugodnega konca. Prva zmaga nas ogreva in navdušuje, da se vržemo z vso silo v vrtimec daljnega volilnega boja; in tako nastopanje je najboljšje znamenje končne zmage, če tudi po trudapolnem, vstrajnem in požrtvovalnem delovanju.

Drug razlog našemu radovanju je ta, da smo spoznali pri tej priliki, s katerimi in s kakšnimi nasprotniki imamo opraviti; iz tega spoznanja moremo sami posneti nauk, kakó se nam bo z naprej boriti proti onim, ki so nam pokazali pri tej priliki svoje pravo lice.

Nasprotnike v laškem židovsko-liberalnem taborju poznamo sicer že prav dobro, vendar so se nam pokazali pri tej priliki še od druge, doslej malo znane strani. Ti ljudje so vedeli, da imajo v tej volilni skupini veliko manjšino, vendar niso zgubili upanja v zmago. Po-

stavili so svojega kandidata in delovali zanj z vsemi možnimi silami, kakor da bi sami verjeli v možnost končnega ugodnega uspeha. Kakó naj bi bilo kaj takega mogoče?

In vendar je takó; oni so upali, da zmaga laško-liberalni kandidat ukljub večini 80—90 slovenskih glasov. Svoje upanje so naslanjali na razne činitelje, katerih moč pa se je razbila v prazen nič kakor pene razburkanih morskih valov ob strmih pečinah našega sivega Krasa.

Naslanjali so se na svoje verne zaveznike — laške «katoličane», na tiste velepobožne duše, ki so pripravljene vsak hip dajati dobre nauke nam Slovincem, kakó treba postavljati vero pred narodnost. Tu je šlo za volitev med uzornim katoliškim duhovnikom, profesorjem dogmatike v goriškem semenišču, in pripoznanim laškim liberalcem, ki prisega na evangelij, kateremu so kumovali tudi goriški krivonosci. Ali niti s prstom niso ganili, dasi imajo v Furlaniji odločujočo moč, da bi zaprečili izvolitev takega liberalca, pač pa so stali z liberalci v isti sovražni vrsti proti brezmadežnemu katoliškemu možu, ker je — Slovenec. Takó se kažejo v praksi njih nauki o veri in narodnosti. Več menda ni treba reči. Dostavljamo še, da glasilo goriškega «katoliškega društva», kateremu podpredsednik je slovenski škof, je suhoparno objavilo izid volitve, kakor naznanja kak malovreden dogodek iz devete dežele. — Mi smo te ljudi poznali že davno; upamo, da vsled tega dejstva jih bodo z naprej prav cenili tudi tisti krotki Slovenci, ki so doslej vse preveč verjeli njih licemerstvu. — Laški liberalci so torej z gotovostjo računali na pomoč teh «prvoboriteljev za sveto katoliško stvar» in — so jo tudi dobili v polni meri.

Toda tolika pomoč še ni bila zadostna, da bi mogli upati na ugoden uspeh. Poslužili so se še drugih, doslej v kroniki naših volilnih bojov nečudenih sredstev — s kupovanjem slovenskih volilnih mož. O tej ostudni kupčiji govorimo natančneje na drugem mestu. — Toda varali so se ti ljubeznivi nasprotniki naši, kajti niti enega glasu niso pridobili. Čast našim volilcem, ki so se značajno uprli takim sleparskim skušnjavam, takim grdim naskokom na njihovo pošteno ime.

Od te strani torej niso našli poslušnih ušes, pač pa jih je naša slavna vlada kar obsipala z dobrohotnostjo. Tudi o tem govorimo obširneje na drugem mestu, ker je zeló važen čin, ki

pové še veliko več nego smo Slovenci pričakovali. Da nas naša domača vlada ne ljubi, to smo vedeli; ali da bi bila kmalu dala Lahom večino v volilni komisiji, kaj takega ni nikdo sanjal.

Zdaj nam je jasno, v kakošni vodi plavamo! Bodi! Hvala! Bomo pač plavali, saj so dovolj žilave naše roke in vsake mlake se tudi ne plašimo, da bi je srčno ne preplavali do zaželjenega cilja.

In zmagali smo ukljub vsem takim naporom nasprotnikov, zmagali sijajno! Slovenski volilci so dokazali vsemu svetu, da niso pristopni mamljivemu nasmehavanju zlatega teleta in da se ne dajo terorizovati od nikogar. Slava takim volilcem! Staro slovensko poštenje je ohranilo svoje lice, značajnost naših mož je podrla v prah vsa nasprotna spletkarstva.

To so tehtni razlogi, da se mora veseliti zmage 10. t. m. vsak Slovenec, če tudi je bil naprej gotov dobrega uspeha. In temu odkritosrčnemu veselju dajemo še enkrat odduška tudi mi z oduševljenim vsklikom: Čast našim volilcem! Naprej po poti zmage tudi 16. in 22. t. m.! Bog z nami!

* * *

V Bolcu, v Tolminu in v Cerкну je bila volitev soglasna, t. j. dr. Gregorčič je dobil vseh 73 glasov, v B. 11, v T. 44, v C. 18. — V gradiščanskem okraju je dobil Gregorčič 11 slovenskih glasov, druge je dobil dr. Waiz, razun dveh ki sta volila Bujattija.

Natančen izkaz o uspehu volitve je ta-le:

	Vpisanih: Volilo je: Gregorčiča: Waiza:			
Gorica (mesto)	44	43	—	43
okraj	227	127	122	5
Tolmin . . .	44	44	44	—
Bolc	11	11	11	—
Cerčno . . .	18	18	18	—
Gradišče . .	138	138	11	125
Sežana . . .	57	56	50	—
Skupaj . . .	439	437	256	173

Veleč. gosp. dr. Anton Gregorčič je dobil torej 83 glasov večine. — Socijalist Marn je ujel 6 glasov (v Sežani), v Gradišču pa sta odpadla dva glasova na Bujattija.

Domače in razne novice.

Volilec v veleposestvu priporočamo naj že doma izpolnijo glasovnice takó-le:

Alfred grof Coronini-Cronberg,
v Gorici.

Gg. duhovniki, učitelji in drugi razumniki naj pazijo že naprej na one, ki sami ne znajo dobro pisati, da bodo glasovnice pravilno izpolnjene. — V Gorici bi bila komisija kmalu uničila dva glasova, ker je bilo zapisano le: Anton Gregorčič in ne Dr. Anton Gregorčič. — Prosimo torej pozornosti!

* **Veleposestnike** opozarjamo na današnje priloge, ki prinaša pouk o volitvi 22. t. m. in popravljeni imenik vseh volilcev. — Slovenci smo zmage gotovi, ako storijo naši volilci svojo dolžnost. Doslej so se naši veleposestniki vedno čvrsto držali, to upamo, to pričakujemo tudi zdaj! Vsi na volišče! Zmaga bo torej naša!

* **Današnja volitev.** — Danes so se vršile volitve enega državnega poslanca za kmečke občine v Tolminu, Gorici in Sežani — pa tudi v Gradišču. Na slovenski strani je bil soglasno izvoljen visokorodni gospod Alfred grof Coronini-Cronberg. On je torej od danes naprej zopet naš — dr-

žavni poslanec. Slava mu! Narod slovenski je dokazal danes vsemu svetu, kakó visoko čisla gospoda grofa, takó visoko, da ga hoče imeti na vsak način za svojega zagovornika na Dunaju. In imel ga bode! To naj si zapomnijo njegovi in naši nasprotniki! On je že poslanec, to naj si zapomnijo tudi vladni krogi v Gorici in v Trstu! Več za danes ne rečemo!

V Furlaniji je bil izvoljen z večino glasov dekan Adamo Zanetti: dr. Faidutti je ostal v nezadni manjšini. — Prvi in drugi kandidat, predlagana iz Gorice, sta torej že propadla!

* **Volitev 18. t. m.** v mestih in trgih bo jako zanimiva. Poleg Blaža kandiduje namreč zopet g. Edvard vitez Bujatti, tajnik trgovinske zbornice v Trstu. V nedeljo je izdal proglas, v katerem je ostro prijeta goriška klika. — Čujemo, da se tudi v Gorici živo agitiruje zanj; ako dobi tu 400 glasov, zmaga gotovo. Za Blaža ni nikdo!

* **Laški kandidat za mesta in trge, Blaž Lenaš** (rojen v Razdrtem na Kranjskem) — sedaj „puro sangue“ Alfredo Lenassi — se vsiljuje za poslanca na Dunaj. Kak mož je on, nam ni potrebno govoriti, ker ga poznajo predobro, posebno tukaj v Gorici, ne samo Slovenci, nego ga obsojajo tudi Lahi sami. Kako izkoristi svoje delavce in delavke, smo sporočili že v zadnji številki; revne delavke, Italijanke iz kraljevine namreč, morajo delati v njegovi tovarni poleg stolne cerkve 13 ur na dan za bornih 40 novčičev! Ta brezsrčnost ga najboljšje priporoča. Njegovo postopanje — kot predsednika vol. komisije v II. oddelku na Stolnem trgu pri zadnji volitvi v peti skupini je še v spominu vsem našim volilcem, katere je zavračal iz ničevih uzrokov ter jih ni pustil voliti. Sploh mnogo drugih uzrokov govori proti njemu tako, da za njega ne sme glasovati 18. t. m. niti **jeden Slovenec, ako noče omadeževati narodno poštenje! Slovenski volilci v Gorici in v drugih trgih naj torej ne volijo Blaža Lenaša, ker je že znano, da je poturica hujši nego Turčin!**

* **Čast našim Brkinom!** — Tudi v Divači so se napravljali socialni demokratje, da bi zmagali pri volitvi volilnih mož v V. kuriji. Vsi železničarji so bili na nogah. — Toda če so železničarji „železni“, so pa naši vrlji Brkini — jekleni, a to so tudi pokazali pri volitvi. Železničarjev je bilo došlo na volišče kakih 40 do 50, in s temi so upali na zmago; toda naši Brkini so jim prekrizali račune, kajti došlo jih je iz Barke, iz Škofljega, iz Varej, iz Mirlič, iz Vatovelj in iz Podgrada toliko, da jih je bilo, rekli bi, „kot listja in trave“; pravijo, da jih je prigrmelo kar do 400 od vseh strani. — To so železničarji debelo gledali svoje „jeklene premagovalce“! Da, čast tem vrlim junakom Brkinom, ki so rešili čast svoji vedno pošteno narodni županiji! Živili!

* **Laška nestrpnost.** — Dne 11. t. m. je bil pri Dreherju vojaški koncert. Ko je počela vojaška godba igrati potpourri, v katerem so bili nekateri slovenski napevi kakor: „Naprej“ itd., vstali so navzoči Lahi in so zapustili dvorano, pri vratih verande pa žvižgali, dokler se vojakom ni zdelo preveč. Častniki so namreč zahtevali aretovanje te kulturne druhal, na kar je ista pobegnila. V splošnem je godba tako izvrstno igrala, da je bilo veselje poslušati.

* **Patrijotizem goriškega župana!** — Dunajska „Reichswehr“ — torej list, ki je baje v ozki dotiki z ministerskim predsednikom — prinaša izviren dopis iz Gorice, v katerem se kaže v čudni luči uradovanje župana goriškega in mestnega magistrata; dopis slove tako-le: „Dejstvo, ki jasno označuje mišljenje — katero se ne da boljše kvalifikovati — tukajšnjega župana in njegovih uradnih „trabantov“, se je večeraj (30. jan.) pokazalo. Tukajšnji vrtnar in kupčevalec s cveticami Brisco je poslal za božične praznike — kakor vsako leto — tudi letos Nj. Veličanstvu cesarju košarico svežih vijolic kot udani znak spoštovanja, ljubezni in

lojalnosti. Visoka kabinetna pisarna je sporočila z dne 19. decembra 1896. darovalcu Najvišjo zahvalo in naročila dne 31. istega meseca magistratu, ozir. županu goriškega mesta, da cesarjevo zahvalo g. Brisco uroči. Toda župan dr. Venuti ni imel za to časa, ker so ga skrbele važnejše reči. Moral je namreč agitirati za izvolitev svojega svaka, odvetnika Maranija, državnim poslancem. „Magnifico podestà“, kakor tu nazivljajo župana, je vrgel povsem hladnokrvno spis „ad acta“, in še le po štirih tednih, t. j. 26. januarja t. l., se mu je zdelo vredno, obvestiti g. Brisco o cesarjevi zahvali. To je že vendar več kot prosta birokratska malomarnost. Kakor se tukaj pripoveduje, je ta dogodek deželnemu glavarju grofu Francu Coroniniju dobro znan; on je baje to spravil v javnost. Ali se bode politična oblast brigala za ta slučaj, je zelo dvomljivo, kajti že od nekdanj vlada tu sistem zamolčevanja in prikrievanja takih dogodkov. Na ta način seveda vlada ne more spoznati prave vrednosti hlinjenega mišljenja tako-zvanih liberalno-nacionalnih krogov. Ljudstvo po deželi (večinoma Slovenci) je zvesto in udano dinastiji, pobožno in avstrijskega mišljenja; vendar pa je brez obrambe razpostavljeno rovanju intrigantov in irredentovcev, ona vidi, kako protiaavstrijske demonstracije ostanejo nekažnjene, kakor n. pr. napitnica župana Fragiaccoma v Piranu povodom odkritja Tartinijevega spomenika itd.; za to se ne bomo smeli čuditi, ako počne omahovati u zaupanju. Tudi tako zvana avstrijska dobrodušnost bi morala imeti svoje meje“.

Takó dopis v dunajskem listu; nimamo uzroka dvomiti o resničnosti sporočenega dogodka. vendar prepuščamo vso odgovornost za ta dopis dunajski „Reichswehr“, kajti razkril je take gorostasnost, da bi bilo treba vprašati: ali je tak župan še mogoč v Gorici?!

* **Veleposestniki pozor!** — Lahoni hočejo na vsak način zmagati v veleposestvu. V ta namen bodo iskali slovenskih glasov — izdajalcev. Njih kandidat dr. Verzeognassi je že izjavil, da pristopi laškemu klubu in da bo skrbel edino le za Furlanijo. Kaj more pričakovati od takega poslanca slovenski del dežele? Nič dobrega! In vendar bo treba še vse storditi, da rešimo deželo propada. Za vipavsko železnico mora priti druga proti severju; potrebujemo še mnogo raznih cest in drugih naprav. Zategadel neobhodno potrebujemo svojih mož na Dunaju! — Uverjeni smo, da vsi naši veleposestniki ostanejo trdni in da studom zavrnejo vsak poskus podkupovanja od lahonske strani.

* **Brezobzirnost!** — Nekateri veleposestniki imajo svoja posestva izključno med Slovenci, vendar se ob volitvah pridružujejo našim zakletim sovražnikom. Takim ljudem treba napovedati bojkot! — Takó n. pr. je baronica Formentini že izročila pooblastilo Lahonom, dasi ima vse posestvo med Slovenci. Opozarjamo na to dejstvo Slovenec v njeni bližini!

* **Izstop slovenskih poslancev iz dežel-zbora.** — Odbor „Slov. jezca“ nam je poslal to-le izjavo:

„Gledé na to, da so deželni poslanci z izvolitvijo sprejeli od slovenskih volilcev goriške dežele neomejeno oblast, zastopati cel slovenski narod na Goriškem, ki je brez izjeme katoliške veré, ter v prosep in blagor njegov delovati v istem deželnem zboru, in po svoji modrosti vse ukreniti, kar bi vtegnilo slovenskemu narodu na Goriškem koristiti, — izjavlja podpisani odbor, da popolnoma odobruje postopanje, posebno pa izstop slovenskih deželnih poslancev iz deželnega zbora, zlasti zato, ker je bil namen temu izstopu zabraniti velikansko gmotno škodo in sploh odstraniti zatiranje slovenskega naroda na Goriškem.“

S tem možatim postopanjem so oni izpolnili svojo od volilcev izročeno nalogo ter pridobili si hvaležnost njegovo, a sebi ohranili čisto vest, ker so branili narodove pravice, kakor brani levinja svoje mladiče.

Odbor polit. društva „Slovenski Jezca“
v Brdih, 1. marca 1897.

dnevnim redom: 1. Letno poročilo odborovo. 2. Račun za leto 1896. 3. Proračun za leto 1897. 4. Prememba §§ 26 in 28 društvenih pravil. 5. Morebitni predlogi. 6. Volitev predsednika, 10 odbornikov, 3 namestnikov, 3 pregledovalcev računov in 5 razsodnikov. — Letni račun bode dostopen udom in najmanj 14 dni pred občnim zborom razporejen v društvenih prostorih na ogled (§ 25). — Ako hoče kateri društvenik staviti pri občnem zboru kak predlog, naj ga naznani predsedniku do 20. marca. — Predsednik in odborniki morajo stanovati v Gorici (§ 31). — K občnemu zboru sme priti, glasovati in voliti vsak ud, ki je izpolnil 18. leto; voljen sme pa biti le polnoletnik. Volilno pravico mora vsak društvenik izkazati z društveno knjižico (§ 34). — Nova §§ naj bi se glasila tako-le: «§ 26. Reservna zaloga morata znašati vsak za se vsaj toliko, kolikor znašajo povprečno dvoletni stroški dotičnega bolniškega, domačega ali zunanjega oddelka. Ako kateri bolniški rezervni zalog ne doseže te visokosti, zagotovi se potrebna visokost s povišanjem tednin ali z znižanjem podpor v dotičnem odelku, o čemer sklepa občni zbor. Vsaka taka prememba, smatra se kot prememba pravil, ki potrebuje vladnega odobrenja». — «§ 28. Kako je nalagati društveno imetje, določuje občni zbor, kateremu je skrbeti za varnost imetja in da se novci v slučaju potrebe dobijo hitro in brez težave». — V Gorici, dné 10. marca 1897. Dr. A. Gregorčič, predsednik.

„Goriška ljudska posojilnica“ je imela v febr. 75.314 gld. 83 kr. prometa. Ako pojde celo leto tako naprej, kakor prva dva meseca, bo letos 800.000 gld. prometa. Toda presešla bi lahko že letos en milijon, ako bi imela dovolj denarja na razpolago. Rodoljubi, pri-skočite ji na pomoč! Kdor ima denar v neslovenskih zavodih, naj ga prinese sem! Letos se posojilnica morda razširi v neomejeno zavezo.

Ostala Slovenija.

Trst. — Tržaškim okoličanom ostane dan 28. februarja vedno v častnem spominu. Bil je to dan ljute borbe in sijajne zmage. Vršile so se namreč volitve v deželni in mestni zbor tržaški. Vzlic strašanskim naporom Lahonov — napad nasprotnikov je bil tako ljut, da kaj takega se ni doživela tržaška okolica, — vzlic temu, da se imeli nasprotniki pripravljenih 60.000 gld. za kupčijo s dušami in da so uporabili vsa mogoča sredstva, s o zmagali v vseh šestih okrajih kandidat pol. društva „Edinosti“. Ne le mi, nego ves narod slovenski mora biti ponosen na take junaške, zveste in značajne borilce za sveto našo narodno stvar. Čast in slava vsem junakom, ki so pripomogli k tej zmagi, k temu za vso Slovenijo veselemu dogodku. Živeli neustrašeni voditelji! Živeli zavedni in značajni volilci!

Pri volitvi v peti skupini, v kateri se je volilo neposredno, je bilo oddanih 25.115 glasov. Kandidat progressovcev dr. Hortis je dobil 14.109 glasov, naš kandidat Ivan Nabergerj 6462, socialist Učekar pa 4462 glasov. Vseh volilcev v tej skupini je 36.436.

Tržaški Slovenci sicer nikakor niso računali na zmago, hoteli so le v primernem številu pokazati, da bivajo Slovenci na tem ozemlju. Da so se volitve vršile zakonito, bi lahko prišlo do ožje volitve, kar bi bila za nje že zadostna moralna zmaga. O dogodkih samih pred in med volitvijo se nam kar pisati ne da. Vsakemu poštenemu človeku se zgraža duša, ako pomisli, kaj se je vse vršilo pri nasprotnikih pod naslovom volilna agitacija. Uboge, odvisne delavce so gonili kot nemo zival na volišče. Ogromno število glasovnic se je izdalo italijanskim podnikom, ki po nobenem zakonu nimajo volilne pravice v Avstriji, dočim brezštevilno naših volilcev ni bilo vpisanih v volilne liste, med njimi celo mnogo jako odličnih in obče

poznanih oseb. Pri nekaterih tvrdkah je bila prava borska kupčija s človeškimi dušami, škandalozna kupčija, ki ostane v večno sramoto 19. stoletju. — O tem bo še govora na Dunaju, ko v drž. zboru pride na dnevni red odobrenje te volitve. Gradiva bo ogromnega v dokaz, da Hortis ni zakonito izbran zastopnikom 5. skupine v Trstu. To bo pač uničevalen poraz za progressovsko stranko.

Istra. — Iz Pomjane poročajo v agitaciji nasprotne stranke: Pri nas je bila silna borba v četrti skupini. Vsi vrugi iz Kopra, ves pekel je bil gori pri nas. Glasovi so se kupovali, kakor krave, po 10, 15, 20, 25 do 50 gld., sploh, kar je kdo zahteval. Dvema možema so ponujali, da ostanita domov več volilcev iz Trusk, 500 gld.! Dva volilca so imeli zaprta dve noči in dva dni; jeden je bil zaprt ves dan, drugi je srečno ušel. — Sploh se ne da dopovedati, kaj so ti ljudje vse storili, da bi zmagali! A naši možje, posebno agitatorji iz župnije Marezige in Kastabone, so se držali trdno kakor skale. Zaslužijo javne pohvale!

Volitev v Istri. — V peti skupini je izvoljen dr. Bartoli z 326 proti dru. M. Laginji, ki je dobil 297 in socialistu Gerinu z 10 glasovi. Krstičevi pristasi, to je oni „Prave Naše Sloge“, so volili dr. Bartolija, kar očitno pove, za koga se je trudil dr. Krstič. Ta volitev mora biti uničena, kajti nezakonski so bile tako očitne, da jih ni mogoče ovreči. Neoziraje se na druge prvotne volitve v krajih, kamor so naši prišli, z gotovo večino na volišče — in teh je deset — in so zmagali nasprotniki, zadostuje samo Labinj z 12 volilnimi možmi — in uspeh volitve bi moral biti drugačen — kajti prišlo bi bilo do ožje volitve in ta bi imela odločno besedo. Tolažimo se z nadejo, da bo moral bežati dr. Bartoli iz državnega zbora uprav tako, kot je bežal dr. Vergottini pred šestimi leti. — V kmečkima skupinama ja zagotovljena izvolitev prof. Spinčić in dra. Laginje. Za prvega je doslej 180 od 206 volilnih mož, za drugega pa 118 od 215 volilnih mož, torej 21 glasov večine. Naši volilni možje so namreč izvoljeni v zapadnih občinah v Buretu, Pomjanu, Miljah, Izoli, Matovanu, Višnjaju, Poreču, Vodnjaju in Barbani. Lahe jezi največ to, da so izvoljeni naši možje tudi v poreški občini, katero so zmagali nepredobljivo trdnjavo italijanstva.

O uspehu današnjih volitev v prihodnji „Soči“.

Kranjska. — V Ljubljani je umrl 26. februarja Ljudevit Ursini grof Blagaj v 67. letu svoje dobe. Grof je bil zadnji moški potomec stare hrvaske rodbine Blagajev. Knez Bako Babonić je sezidal Blagajem l. 1240. grad Blagaj na Sani, pozneje pa so dobili še gradove Ozalj, Steničnjak, Zrinj in Ostrožac. Turška sila jih je potisnila v njih gradove na Korani, a l. 1547. pa so se naselili na Kranjskem, kjer je Štefan Blagaj kupil Kočevje. Zadnji Blagaj je živel v Weissensteinu pri Šmarju na Dolenjskem. Bil je svoje čase častnik v c. kr. vojski in tudi deželni poslanec za veleposestvo.

Ljubljanski župan Hribar je 7. t. m. na slavnosten način izročil diplomi meščanstva dvema starostama ljubljanskega učiteljstva, g. upok. voditelju L. Belarju in voditelju Fr. Raktelju, in to v navzočnosti g. šol. nadzornika in velikega števila učiteljev. Čestitamo na tem zasluženem odlikovanju!

Dne 7. t. m. zjutraj je umrl nenadoma slavno znani kranjski prirodopisec Simon Robič, župnik na Šenturški gori. Rodil se je na Kranjski gori; nabiral je neumorno rastline, polže in okamenine, zadnja leta pa zlasti glive, tako, da je v tem oziru zaslovel med učenim svetom. Njegovo zbirko je kupil deželni muzej, a s tem denarjem je ustanovil blagi pokojnik dijaške stipendije. Časten mu bodi spomin!

Štajerska. — V peti skupini je izvoljen na Spodnjem Štajerskem slovenski kandidat g. župnik Žičkar.

V seji deželnega zbora dne 12. februarja je vprašal dr. Dečko c. kr. namestnika v slovenskem jeziku, zakaj so se v celjskem mesfu razglasile volitve za državni zbor samo

v nemškem jeziku. Nemški listi se kar penijo radi te „predrznosti“ slovenske.

Koroška. — V deželnem zboru je pri generalni debati o proračunu šolskega zaklada posl. Mur i izjavil, da Slovenci ne bodo glasovali za proračun, ker sedanje uredbe v slovenskih delih dežele ne ustrezajo željam prebivalstva. Vlada naj poskrbi, da se za Slovence osnujejo slov. šole. Deželni predsednik je odgovarjal, da so se slov. šole povšod osnovali, kjer so jih zahtevale občine. Nobenega povoda pa ni, uvajati jih tam, kjer jih občine ne zahtevajo. Dež. predsednik je najbrž namenoma prezrl, na kak način so bile občine prisiljene že uložene prošnje preklcati in pa, da občine o tem nič nimajo odločevati. Dalje je naglašal dež. predsednik potrebo znanja nemščine za Slovence. Knezoškof Kahn se je izrekel za versko šolo. Slov. posl. Grafenauer je zahteval šestletno šolsko dolžnost. Nemški poslanci so zagovarjali sedanje šolske uredbe; na to se je proračun sprejel. Proti so glasovali samo slovenski poslanci.

Katoliško-politiško društvo je postavilo te kandidate za državni zbor: za volilni okraj Velikovec - Celovec pč. gosp. Lamberta Einspieler-ja, stolnega školasnika-kanonika itd. v Celovcu; za vol. okraj Borovlje-Beljak g. Martina Kovača, c. kr. profesorja v zač. pok., inženir itd. na Dunaju; za vol. okraj Špital-Šmohor g. Janeza Peitler-ja, posestnika v Rennwegu; v vol. okraju Volšberk-St. Vid naj se slov. vol. možje ne udeleže volitve. — Kakor nam je naznanil br-zojav, je bil izvoljen preč. g. Lambert Einspieler za drž. poslanca. Čestitamo koroškim Slovincem!

Razgled po svetu.

„Jugoslovanski klub“. — „Dol. Novice“ pišejo: Klub, to je zveza gotovega števila poslancev, ki obljubijo, da bodo v važnih rečeh skupno glasovali v državnem ali deželnem zboru, je kaj imenitna stvar. Posamezni izgine, le v društvu je moč. Naši poslanci so bili doslej prav razkosani: nekaj jih je bilo v zvezi z katoliško mislečimi Nemci, drugi pa zvezani z nekaterimi Hrvati. Upati pa je, da bodo novoizvoljeni poslanci pristopili s Hrvati vred k enemu takozvanemu „jugoslovanskemu klubu“, kar bode gotovo vsak narodnjak pozdravil z največjim veseljem. Šteli bodo pač do 30 glav, torej imeli število, da se bode treba na nje ozirati tudi vladi. Koliko nam je treba na narodnem, gospodarskem in verskem polju! Kako velika nevarnost nam preti od požrešnih Lahov v Gorici, Trstu in v Istriji! Le skupno se bode dalo kaj doseči, kaj odvrniti milenu narodu. Torej izvoljeni gospodje zaupniki našega naroda, složite, zjedinite se vsaj na Dunaju v blagor našemu zatiranemu narodu!“ — Upamo, da bodo uvaževali te besede tudi konservativni poslanci kranjski.

Avstrija. — Dunajsko višje deželno sodišče je imenovalo odvetniškega kandidata dr. Kreka sodnijskim tolmačem slov. jezika.

Gornjeavstrijski deželni zbor je sklenil resolucijo, naj se upelje verska šola. Dr. Ebenhoch je ponovil vse, kar se je že govorilo za tako šolo; govoril je o važnosti verske šole za narod, prestol in cerkev. Škof Doppelbauer je rekel, da je sedaj veronauk v šoli stranska stvar, dolžil je novodobno šolo, da vzgaja socialiste in pospešuje skilenje čez mejo. Hofreiter je pa izjavil, da so celo kmetje zadovoljni s sedanjo šolo, samo nekatere olajšave bi radi. Državno nadzorstvo je boljše od cerkvenega.

Naučni minister baron Gautsch je potrdil sklep profsorskega zbora modroslovne fakultete dunajskega vseučilišča, da se naš rojak, dr. Matija Murko, pripusti na omejneno fakulteto kakor privatni docent za slovansko filologijo s posebnim ozirom na zgodovino književnosti.

Ogerska. — O „kulturnih“ Madjarih prihajajo čedalje lepše vesti med svet. Iz Budimpešte poročajo, ne da bi navajali imena, da v premožnih zasebnih krojih nabirajo denar za — Turčijo. Nameravajo namreč podariti desperatni Turčiji „madjarski narodni dar“ v gotovem novcu kakor dokaz simp-

Franc Južina,
črevljar 32-1
v ulici Municipio št. 3 v Gorici,
priporoča se
p. n. slovenskemu občinstvu v mestu
in na deželi za razna naročila.

**Prvi in najstareji
fotografično-umetniški zavod**

Antona Jerkiča v Gorici na Travniku

(poleg nedškoflje št. 11)

prevzema vsa v fotografično stroko spadajoča dela do naravne velikosti; izdeluje fotografije na porcelan, na broše (najnovejša iznajdba), na žido, platno itd., akvarele, oljnate slike; posnema po starih fotografijah pomanjševalno ali povečevalno na najokusnejši način. Neprekosljivo delo jamči. Cene poštene. 26-2

Velika zaloga orožja

44 5-4 zlasti za lovce. 27 6-2

Puške brokove, kaliber 12, 14, 16, 20, 24, 28 in druge po ceni in s popolnim puškarskim izdelkom.

Posebnosti pušk brokovic in drugih Winchester in Pieper domači patent Genial in Krona z ekstratorjem in brez njega; velika zaloga revolverjev, bambitk, karabin, flobertk, boqu kakor tudi zaloga smodnika in streliva in vseh lovskih potrebščin priporoča z redno postrežbo

J. Havránka sin v Roudnici nad L., (Česko)

Genik s slikami pošljamo na zahtevanje poštine prosto.

Kdo pije
Kathreiner
Kneippovo sladno kavo?
Vsak

kdor ljubi okusno kavo, hoče zdrav ostati in si kaj prihraniti.

Vaclav Zima,

izdelovalnica gospodarskih strojev v Přepychach u Opočna na Češkem, izdeluje kot posebnost

Čistil. mlina za žito

po svojem patentovanem izumu. Mlini so znani v novejši dobi kot najboljši.

Slamoreznice z noži notri brušenimi, ki so pripoznane kot najboljše, kakor tudi

Žitni drobilci z mlinskimi kamni

svojega patentovanega izuma, ki se od drugih močno razlikujejo, se lože gonijo in bolje delajo.

Univerzalni brzi pralni stroji z žmikalniki, ki so neizogibni za vsako hišo, ker se ž njimi pri pranju polovico prihrani.

Za vse svoje izdelke jamčim najboljšo jakost, solidno postrežbo in zelo zmerne cene. Genike pošiljam na zahtevo brezplačno in poštine prosto.

**Zdravnik
Dr. M. Keršovani**
ordinuje v lastni hiši
v ulici Barzellini
h. št. 2.

6-1 4 10-7

Sodar Franc Rusjan
v ulici Vetturini 9. - Gorica - (v hiši kje je ljudska posojilnica) priporoča se gg. trgovecem z vinom in vinogradnikom za izdelovanje novih in popravljanje starih sodov in izdelovanje vseh, v njegovo stroko spadajočih del. (cl.)

Franjo Jakil
Tovarnar kôž v Rupi
zaloga v Gorici Rabatišče 2.

Anton Vodopivec
gostilničar
"pri petelinu" v Trstu via Ghenga št. 7. (zraven j. kolodvoru), ima zalogo vipavskih vin v Prvačini pri Gorici.

Svečar J. Kopač v Gorici
Solkanska ulica 9
priporoča pristne čebelno-voščene sveče kg po gl. 245. Za pristnost jamči s 1000 kron. Sveče slabjših vrst po jako nizki ceni. Zaloga kadil za cerkve po gl. 1-20, 1 gl., ter 50 kr. kg. Razpošilja na vse kraje avstro-ogerske monarhije.

Anton Kuštrin
v Gosposki ulici št. 23
priporoča
svojo trgovino raznih jedilnih potrebščin. Postrežba točna.

Anton Koren
Gospiska ulica 4
priporoča razno lončarsko, porcelansko in stekleno blago, reže in uklada šipe ter pripravlja okvirje.

Hausner & Lokar
tovarna usnja v Mirnu pri Gorici.
Zaloga in prodaja na drobno v
Gospiski ulici št. 9.

Jožef Novič krojač
Gospiska ulica št. 14
se priporoča častiti duhovščini in ostalemu občinstvu v Gorici in na deželi za razna v krojaško obrt spadajoča opravila. Izdeluje po meri točno in po raznih cenah.

Kdor želi **slamoreznico, mlatilnico, gepclj, trienr**, ali sploh kaki potrebni in koristni **kmetijski stroj** kupiti, naj zahteva prvi najnovejše stroje obsegajoči slovenski cenik od prve in edine **slovenske zaloge kmetijskih strojev na Goriškem,**

Franjo Babnik-a

v Gorici (začasno Via Formica 12).
Zastopniki se iščejo.
Cena v kronah.

Podpisani naznanja, da je otvoril v Podgori h. št. 185, lastno izdelalnico raznovrstnih testenin kot so n. pr. makaroni, rezanci, biguli i. t. d. (cl.)
Priporoča se svojim rojakom v Podgori in drugod za obilna naročila. **Jožef Bizaj.**

ANTON OBIDIČ
čevljar v Semenški ulici št. 4 se priporoča Slovincem v Gorici in v okolici za blagohotna naročila.

Pek Karol Drašček
priporoča
pekarijo v Riva Corno 4
in podružno prodajalnico kruha v Semenški ulici 2.

Trgovec z vinom Ant. Pečenko
Vrtna ulica št. 8.
priporoča v sodčkih od 56 litrov naprej pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih, briskih in istrskih in dalmatinskih vinogradov. - Cene zmerne, postrežba točna.
Za pristnost vina jamči.

Ambrož Furlan
v Tržaški ulici št. 4
priporoča svojo trgovino jedilnih potrebščin in domačih pridelkov.

Saunig & Dekleva
glavna zaloga koles „Swift“ v ulici Fran Josipa št. 4. Zaloga pušk, streljiva, šivalnih strojev itd. v nunski utici št. 16. Popravljalnica koles in izdelovalnica žičnih blazin v nunski ulici št. 14.

Andrej Jakil
Tovarnar kôž v Rupi
p. Miren.
Prodajalnica na Kornu v Gorici.

Deloljubne
osebe - povsod - katere trajni denarni zaslužek iščejo, naj pismeno povprašajo pod „Zukunftsvorsorge“ Gradec, poste restante.

Najboljše stiskalnice za grozdje in olive

Stiskalnica za grozdje.

so naše „HERCULES“-stiskalnice najnoveje in najizvrstnejše mehanične sestave z dvojnati, vedno delujočim pritiskalom; zagotavlja se skrajna vporabljujivosti, katera nadmašuje vse druge stiskalnice.

Najbolje avtomatične škropilnice za trte so „SYPHONIA“, samodelujoče brez premikanja.

Mlini za grozdje, sadje in olive, robkači s pobiralnikom za grozdje; posuševalniki za grozdje, kakor tudi za druge pridelke vegetalne animalne in mineralne, stiskalnice za seno, slamo za ročni obrat; robkači za koruzo, čistilnice žita; sifa, rezalnice in mlini za žito na roko raznih velikosti in vseh drugih poljedelskih strojev izdelujejo in oddajajo pod zagotovitvijo edino le tovarnarji

Avtom. škropilnica.

PH. MAYFARTH & Co.
c. in kr. edino privileg.

tovarna poljedelskih in vinogradnih strojev na Dunaju II.

Taborstrasse št. 76.

Odlikovani v vseh državah sveta z več nego 400 zlatih in srebrnih svetinj ter z častnimi diplomami. Ilustrovani popis in mnogoštevilne zahvalnice zastoj. - Kjer se ni preprodajalcev in zastopnikov, se iščejo. Varovati se je ponarejanj.